

macije, odslej bo računalnik prevzel središčno vlogo v našem poklicnem življenju, in tu avtor ne misli le na mehanizacijo bibliografske mreže, kajti potencialna zmogljivost hranjenja informacij takega računalnika lahko preseže obseg naše največje znanstvene knjižnice.

Sodobna kultura, ugotavlja avtor, je postala vizualna. Televizijske oddaje so nadomestile dnevno časopisje kot primarni vir novic in razvedrila za večino. Ljudje rajši vidijo stvari, kot berejo ali poslušajo o dogodkih. Kmalu bomo imeli inteligentne računalniške terminale s spominom in tako imenovane video-disc naprave z vdelanimi mini računalniki po dostopnih cenah. Nič gotovega pa ne vemo, dostavlja avtor, o tem, kako bo učinkovala ta sorazmerno lahka nabava tako visoko intelektualnih naprav na široke množice ljudi, ki jih bodo komajda sposobni razumeti.

Nedvomno bo ta tehnološki razvoj vplival na knjižnice in njih dejavnost. Kot poklicna skupina smo bolj posredniki kot ustvarjalci kulture. Avtor meni, da nam bo morda danes ob takem razvoju tehnologije ta posredovalna vloga omogočila, da bomo prevzeli vodilno vlogo v oblikovanju družbenih ciljev, čeprav zgodovina našega poklica tega ravno ne potrjuje. Vedno smo bili le privrženci neke družbene kulturne elite. Sprašuje se, ali smo danes dovolj usmerjeni v prihodnost in dovolj intelektualno usposobljeni, da bomo mogli voditi druge. Malo verjetno je, pravi, da bi knjižničarstvo v prihodnosti izumrlo, in sicer spriči strateškega položaja, ki ga zavzema na področju informatike. Moč knjižničarstva temelji na dejstvu, da bo postindustrijska družba odvisna od informacij. Informacija bo največjega pomena pri upravljanju družbe. Zato bodo v postindustrijski družbi knjižnice dobile povsem nov status. Prihodnost našega poklica

je torej odvisna od kvalitete informacijske službe, ki jo bomo družbi sposobni dati. Na koncu pa se avtor le vpraša, ali bodo knjižničarji tisti, ki bodo obdržali nadzor nad temi pomembnimi viri informacij v njihovi radikalno spremenjeni obliki in v novem okolju postindustrijske družbe.

Mislím, da nam ta kratki pogled po svetu iz zornega kota knjižnic in knjižničarstva, kakor nam ga kaže pričujoči letnik revije, daje dovolj snovi za razmišljanje. Živimo v svetu velikih kontrastov: po eni strani je ta svet vedno »manjši«, saj informacija v hipu lahko pride na drugi konec sveta, po drugi strani pa je še vedno strašno razdeljen s političnimi, rasnimi in socialnimi pregradami. Gotovo je, da tehnologija sama ne bo premostila teh meja; premostili jih bodo le ljudje, ki jim bo cilj človek, ne pa tehnologija in proizvodnja. Vprašanje je, ali so »bosonogi knjižničarji« oznaka za primitivnost ali pa se bomo od njih ponovno naučili, da mora tehnologija služiti počlovečenju in ne razčlovečenju človeka.

Angelika Hribar

Zentralblatt für Bibliothekswesen. Leipzig, 92(1978)1-12.

Kljub častitljivi starosti ostaja Zentralblatt für Bibliothekswesen v središču sodobnih bibliotekarskih tokov. Pregledovati ga morajo ne samo tisti, ki se hočejo poučiti o bibliotekarstvu NDR in drugih socialističnih dežel, ampak tudi vsi, ki se ukvarjajo s posameznimi problemi in stroki. Področja, ki jih časopis obravnava, segajo na vsa področja bibliotekarstva. Najbolje nam bo to širino pokazal popis člankov ene številke. Naslovi prispevkov v 1. št. na primer so: Odgovornost bibliotekarja za politični in duhovni razvoj človeka v socializmu; Klasifikacija in pridobiva-

nje informacij (K aktualnim problemom z bibliotekarskega vidika. 5. nadaljevanje študije, ki jo je Helmut Beck objavljaval v letu 1977); Uveljavljanje notne klasifikacije v znanstvenih knjižnicah NDR; Bibliotekarstvo, informacijska ve- da in družba (Polemika); Patent in študent; Posvetovanje o kulturni dediščini v Weimarju; Uporaba sovjetskih izkušenj v oddelku za informacije na Institutu za gozdarstvo v Eberswaldeju; Seznam knjižnic s pomembnimi gospodarskimi in znanstvenimi nalogami, ki jih odredba o izposoji z dne 17. novembra 1975 določa za sodelovanje v medbibliotečni izposoji.

Kljub temu pa moramo opozoriti na nekatere teme. Vsebina drugega zvezka je osredotočena na vprašanja o študiju uporabnikov. V tem zvezku začenja Kürt Kümmel svojo razpravo Teoretične in empirične osnove organizacije depozitnih knjižnic v NDR. Avtor razpravlja o kriterijih, ki jih je potrebno upoštevati pri postavitvi depozitnih knjižnic, in razvija teorijo o tem novem tipu knjižnic. Posebej zanimivi za nas so opisi in analize gradenj novih univerzitetnih knjižnic, ki so posvečeni 70-letnici uglednega sovjetskega arhitekta Fjodora Nikolajeviča Paščenkca. Ob tej priložnosti je revija objavila njegovo biografijo, seznam arhitektskih del, bibliografijo njegovih spisov, poleg tega pa še analizo A. A. Pajperna Nove rešitve v arhitekturi in planiranju osrednjih visokošolskih knjižnic ter opis Nove gradnje visokošolskih knjižnic v NR Poljski avtorjev Eve Kunz in Petra Prohla. Kunz in Prohl opisujeta bibliotečni sistem in novo zgradbo knjižnice Univerze Nikolaja Kopernika v Toruńu in Knjižnice Univerze v Gdańsku.

Omeniti moramo tudi poročilo o specializiranem seminarju Meto-

dičnega centra v Gothi. Naloga tega seminarja je bila, da ugotovi funkcijo, cilje in naloge, ki jih imajo stiki z javnostjo v znanstvenih knjižnicah socialističnih dežel. Na seminarju so izmenjali izkušnje o uspehih oblikah, sredstvih in metodah te vedno pomembnejše dejavnosti. Spoznanja so strnili v poročila, ki bodo podlaga in program za bodoče delo znanstvenih knjižnic na tem področju.

Potrebno je prebrati tudi poročili Jürgena Freytaga Visokošolski spisi kot predmet zbiranja v knjižnicah in Prosti listi v knjižnicah, ker obravnavata problematiko, s katero se knjižnice soočajo v vsakodnevni praksi.

Tudi 9. številka ima zaokroženo vsebino. Prinaša namreč referate s posvetovanja direktorjev v Siebenlehen, ki je bil leta 1978. Na tem posvetovanju so izčrpno obravnavali razvoj kooperacije in koordinacije med informacijskimi službami na visokih šolah.

Zelo tehtna je razprava Gisele Ewert Pomen študentskih knjižnic za proces vzgoje in izobraževanja študentov v 11. številki. Ewertova je sistematično obdelala vse vidike vpliva in pomena študentske knjižnice v univerznem knjižničnem sistemu in dokazala, da je študentska knjižnica — pri nas skoraj neznana oblika — lahko zelo pomemben člen pri vzgoji informacijsko osveščene in vsesplošno kulturno razvitega študenta.

Poleg člankov, razprav in poročil vsebuje vsaka številka tudi obsežne ocene pomembnejše bibliotekarske literature, kroniko knjižnic, osebne novice o bibliotekarjih socialističnih dežel ter dokumentacijo prispevkov v nemščini, ruščini, angleščini in francoščini.

Breda Filo